

Nationaal Programma RES Regionale Energie Strategie

Nieuwsbrief 21 mei 2021

In deze editie

[Nieuws](#)

[Nieuwe praktijkvoorbeelden](#)

[Kennis en producten](#)

[Ontwikkelingen in Den Haag](#)

[Uit de regio's](#)

[Terugkijken en lezen](#)

[Agenda: bijeenkomsten en webinars](#)

[Een greep uit het nieuws](#)

Nieuws

Kom op 3 november naar het eerste RES-congres!

NP RES organiseert op 3 november 2021, tijdens de Nationale Klimaatweken, het eerste RES-congres. Het wordt een afwisselend geheel met inhoudelijke sessies, workshops en rondetafelgesprekken rond het thema 'Samenspel in de regio – vizier op 2050'. In subsessies worden verschillende onderwerpen verder verdiept: Energiesysteem, Ruimte, Natuur, Regionale democratie en Participatie. Er zijn inspirerende sprekers en het programma biedt volop ruimte voor ontmoeting en gesprek.

Het congres is bedoeld voor iedereen die zich betrokken voelt bij de RES. Het wordt in principe 'live' georganiseerd, maar de organisatie houdt de ontwikkeling van Covid nauwlettend in de gaten. Informatie over locatie, tijdstip en aanmelden volgt. Houd daarvoor de nieuwsbrief en de socials in gaten en reserveer de datum alvast in je agenda.

14 juni: Climate Classic Estafette langs 'toekomstige kustlijn' van Nederland

Stichting Cycling 4 Climate organiseert op 14 juni de Climate Classic, een fietstocht van 375 kilometer langs de 'toekomstige kustlijn' van Nederland: van Breda naar Groningen. Die kustlijn kan eind

van deze eeuw al realiteit zijn, als we klimaatverandering niet nu binnen de perken houden. Om te benadrukken dat we dat samen moeten doen, gaat de Climate Classic dit jaar gepaard met een Provincie Estafette: elke deelnemende provincie fietst met een delegatie 'hun' deel van de route en geeft bij de provinciegrens het stokje en een 'carbon commitment' over. Daarmee beloven de deelnemers dat zij zich persoonlijk zullen inzetten voor vermindering van CO2-uitstoot.

[Meer informatie](#)

Open Oproep Prachtige productielandschappen

Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie nodigt uit om met voorstellen te komen voor nieuwe strategische visies of ontwerpen voor de transitie van ons productielandschap. Hoe kunnen we vanuit een integrale ontwerpbenadering omvangrijke transitieprocessen in het landschap aanpakken en de ruimtelijke kwaliteit van het landschap verbeteren? Tot en met 20 september 2021 kunnen - ook bijvoorbeeld vanuit RES-regio's - hiervoor voorstellen worden ingediend bij het Stimuleringsfonds. Maximaal twaalf voorstellen worden geselecteerd à 30.000 euro.

[Meer informatie over de oproep](#)

Nieuwe praktijkvoorbeelden

Energiebesparing: slimme manier om minder energie te hoeven opwekken

Energie die je niet gebruikt, hoef je niet op te wekken. Door energie te besparen kun je je duurzame opwekkingsopgave dus flink verkleinen, vindt regio Holland Rijnland. Besparing is daarom een belangrijke bouwsteen in hun RES 1.0: in 2030 ligt het energiegebruik van de regio 11% lager dan in 2014.

[Lees meer over Energiebesparing: slimme manier om minder energie te hoeven opwekken](#)

'Laat zien dat participatie geen wassen neus is'

Participatie van inwoners en bedrijven bij besluitvorming in je gemeente over energietransitie is belangrijk. Maar wat als de uitkomst ervan indruist tegen afspraken uit het coalitieakkoord, zoals in Soest? Wethouder Nermina Kundić en programmamanager Puck Brunet de Rochebrune delen hun ervaringen.

[Lees meer over 'Laat zien dat participatie geen wassen neus is'](#)

Het Bespaarhuis in Goes helpt bij duurzamer wonen

Vanaf mei kunnen inwoners voor informatie over het verduurzamen van hun woning elke dinsdag terecht in het Bespaarhuis in Goes. Op initiatief van de gemeente is een plek ingericht waar bezoekers duurzame oplossingen kunnen bekijken en vrijblijvend vragen kunnen stellen.

[Lees meer over Het Bespaarhuis in Goes helpt bij duurzamer wonen](#)

Spelen met tijd

Wat is de invloed van de factor 'tijd' op het succes van een netwerksamenwerking? Beleidsadviseur Hannah van Delden duikt, aan de hand van de RES, in de samenhang tussen tijd en een netwerksamenwerking. 'Speel bewust met de verschillende dimensies van tijd'.

[Lees meer over Spelen met tijd](#)

Kennis en producten

Handreiking Zuid-Holland en Energie Samen helpt bij vormgeving lokaal eigendom

Hoe zorg je dat inwoners en belanghebbenden financieel kunnen deelnemen aan duurzame energieprojecten in hun omgeving? De provincie Zuid-Holland en Energie Samen brachten in kaart wat overheden kunnen doen om financiële participatie en lokaal eigendom te stimuleren. De resultaten - van mede-eigendom, bijvoorbeeld via een energiecoöperatie, tot aandelen in een energieproject, een omgevingsfonds of een omwonendenregeling - staan in de 'Handreiking Financiële Participatie'.

[Meer informatie en downloaden handreiking](#)

Spiekkaarten Participatiecoalitie voor volksvertegenwoordigers bij RES-beoordeling

De komende weken besluiten raden, Staten en waterschapsbesturen over de RES'en 1.0. Om deze complexe beoordeling makkelijker te maken, ontwikkelde de Participatiecoalitie Spiekkaarten om de RES optimaal te benutten voor goede participatie, mede-eigendom en een stevige plek voor natuur en landschap.

[Meer informatie en downloaden Spiekkaarten](#)

Stapsgewijs op weg naar uitvoeringsplan aardgasvrije buurten en wijken

Het Kennis- en leerprogramma Aardgasvrije Wijken maakte een stappenplan, dat gemeenten helpt bij het opstellen van een uitvoeringsplan om de wijk of buurt aardgasvrij te maken. Het stappenplan noemt per stap welke opties een gemeente heeft, wat relevante vragen zijn en welke informatiebronnen benut kunnen worden. Het is daarmee een handige tool om tot een gedegen uitvoeringsplan te komen.

[Meer informatie en downloaden stappenplan](#)

ROB publiceert rapport 'Rol nemen, ruimte geven. De rol van het Rijk bij interbestuurlijke samenwerking'

Voor effectievere en efficiëntere samenwerking tussen Rijk en regio's moet het kabinet voor elke grote regionale opgave één minister verantwoordelijk maken. Dat is een belangrijke conclusie uit het recente rapport 'Rol nemen, ruimte geven. De rol van het Rijk bij interbestuurlijke samenwerking' van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB). Aan de grote opgaven van deze tijd - klimaat, wonen, werk, economie – werken steeds vaker meerdere overheidslagen samen. Het lukt het Rijk, om meerdere redenen, volgens de ROB, nog niet om daarbij een gelijkwaardige partner te zijn. De ROB, die voor dit onderzoek onder meer naar de RES'en keek, ontwikkelde onder andere een model voor gelijkwaardig partnerschap, dat overheden kan helpen om goede afspraken te maken bij de start van hun samenwerking.

[Meer informatie en downloaden rapport](#)

Ontwikkelingen in Den Haag

Schriftelijke vragen over continuering RES-proces

De vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat stelde de minister van Economische Zaken en Klimaat een aantal schriftelijke vragen naar aanleiding van de kabinetsbrief van 12 februari over continuering van de ondersteuning van het RES-proces.

[Lees hier de schriftelijke vragen](#)

Presentatie Ed Nijpels over voortgang Klimaatakkoord en RES

Op 12 mei gaf Ed Nijpels, voorzitter Voortgangsoverleg Klimaatakkoord, een presentatie in de vaste commissie

voor Economische Zaken en Klimaat over de voortgang van het Klimaatakkoord, met daarin ook aandacht voor de RES.

Voortgang RES

Op 10 juni staat de voortgang van het RES-proces op de agenda van de vergadering van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat over Klimaat en Energie.

[Meer informatie](#)

Uit de regio's

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden neemt deel in Utrechts zonnepark

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (RES-regio U16) wil in 2030 volledig energieneutraal zijn en neemt onder andere daarom deel in Zonnepark Meijewetering in de Utrechtse wijk Leidsche Rijn. Dat vertelt hoogheemraad Els Otterman in een interview op de site van energiecoöperatie Energie-U. Zonnepark Meijewetering is een initiatief van deze coöperatie en wordt samen met buurtbewoners en diverse andere partners ontwikkeld.

[Lees hier het interview met Els Otterman](#)

RES Foodvalley: maatschappelijke organisaties ondertekenen adhesieverklaring bij RES 1.0

De 12 private en semipublieke partijen - netbeheerders, ondernemers, energiecoöperaties, LTO, natuur- en milieufederaties, woningbouwcoöperaties en jongeren - die deelnemen aan de Stakeholdertafel van de RES Foodvalley, ondertekenden op 3 mei 2021 een adhesieverklaring. Deze verklaring is de formele ondersteuning voor de RES 1.0 door deze vertegenwoordigers uit het gezamenlijk Stakeholderoverleg.

[Meer informatie](#)

Amsterdams college beantwoordt vragen over gezondheidseffecten windmolens

In antwoord op vragen van een aantal artsen aan de Amsterdamse gemeenteraad over de gezondheidseffecten van windmolens, geeft het college van Amsterdam aan dat, als uit nader onderzoek blijkt dat bij een windturbine op een bepaalde locatie onaanvaardbare risico's op het gebied van gezondheid of aantasting van de natuur naar voren komen, deze locatie dan afvalt. Hiervoor wordt een afwegingskader opgesteld, met daarin ook een 'Health Impact Assessment' (HIA). Een commissie van onafhankelijke experts is advies gevraagd aan welke eisen zo'n HIA moet voldoen om de mogelijke gezondheidseffecten voor de Amsterdamse situatie in beeld te brengen. Dit advies wordt, met de opties om de risico's te verminderen, opgenomen in de besluitvorming over de vergunningverlening.

Terugkijken en lezen

[Kristel Lammers in Groen Doen: "We moeten nog veel stappen zetten"](#)

Implementatie van de RES is geen gelopen race. Dat zegt Kristel Lammers, directeur NP RES, in Groen Doen, het magazine van GroenLeven. 'We moeten nog veel stappen zetten. Qua natuur en landschap, omwonenden, net-efficiency, financiën en samenwerking met het bedrijfsleven.'

[Lees hier het volledige interview](#)

Agenda: bijeenkomsten & webinars

25 mei, 1 en 9 juni VNG - Bestuurlijke oploop Klimaatakkoord

Speciaal voor wethouders organiseert de VNG op 25 mei, 1 juni en 9 juni een bestuurlijke (online) oploop om wethouders te informeren over de stand van zaken en de ontwikkelingen rondom het Klimaatakkoord waar gemeenten bij betrokken zijn. Lot van Hooijdonk, portefeuillehouder Klimaat en Energie in het VNG-bestuur, zal onder andere met de deelnemers in gesprek gaan over de inzet van de VNG voor de kabinetsformatie en het regeerakkoord als het gaat om het Klimaatakkoord.

[Je kunt je hier aanmelden voor deze online VNG-bijeenkomsten](#)

27 mei RVO - Webinar lokale overheden: zon-pv op gemeentelijk vastgoed

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) organiseert een serie kennis- en informatiebijeenkomsten over zon-pv voor lokale overheden. In dat verband is er op 27 mei een webinar over zonne-energie op gemeentelijk vastgoed. Tijdens een plenaire sessie en aansluitende verdiepingsbijeenkomsten komen relevante ontwikkelingen aan de orde en worden praktijkervaringen en adviezen vanuit verschillende gemeenten (Amsterdam, Oldambt, Groningen) uitgewisseld.

[Meer informatie en aanmelden](#)

27 mei Zuid-Holland - RES Talk #energiebesparen

Energie die je niet gebruikt, hoef je ook niet op te wekken. Maar hoe breng je energiebesparing in de praktijk? En wat kun je als gemeente doen? Op 27 mei organiseert de provincie Zuid-Holland van 16.00 tot 17.00 uur een RES Talk (webinar) over energie besparen in de gebouwde omgeving. Ervaringsdeskundigen vertellen over het belang van besparen en reiken voorbeelden, kennis en instrumenten aan.

[Je kunt je hier aanmelden voor de RES Talk](#)

27 mei Statenlidnu - Webinar: hoe bereid je je als Statenlid voor op besluitvorming RES?

Tijdens dit webinar - bedoeld voor Statenleden, commissieleden en de Statengriffie – ga je met verschillende deskundigen, waaronder Karen Arpad vanuit NP RES, aan de slag met het voorbereiden van de besluitvorming in Provinciale Staten over de RES 1.0. Ook is er aandacht voor de periode ná de besluitvorming en voor de relatie tussen de RES en het omgevingsbeleid van de provincie.

[Meer informatie en aanmelden](#)

28 mei SER - Webinar: De RES vooruit!

Op 28 mei organiseert de SER een webinar over de uitvoeringsfase van de RES'en. Dat gebeurt aan de hand van de [adviezen](#) van de vier onafhankelijke werkgroepen die knelpunten in de RES onderzochten. Naast gespreksleider Ed Nijpels (voorzitter Voortgangsoverleg Klimaatakkoord) zijn er diverse sprekers, waaronder Kristel Lammers (directeur NP RES), Siward Zomer (directeur Energie Samen), Anne Schipper (Voorzitter Jong RES) en Vincent van der Werff (directeur Uitvoering Nationale Omgevingsvisie).

[Meer informatie en aanmelden](#)

31 mei RVO - Webinar lokale overheden: zon-pv op bedrijventerreinen

In de eerder genoemde serie kennis- en informatiebijeenkomsten organiseert RVO op 31 mei een webinar over zon-pv op bedrijventerreinen. Ook hier is er eerst een plenaire sessie, gevolgd door verdiepingsbijeenkomsten met voorbeelden en praktijkervaringen (uit onder andere Dronten, Utrecht en regio West-Friesland)

[Meer informatie en aanmelden](#)

1 juni Stichting G1000 - Webinar Burgerberaad

Dit voorjaar deed de commissie-Brenninkmeijer onderzoek naar de rol van burgerfora bij het betrekken van inwoners. Stichting G1000 heeft veel ervaring met het organiseren van burgerberaden en geeft tijdens een webinar op 1 juni praktische handvatten over hoe je de conclusies uit het rapport-Brenninkmeijer kunt toepassen in de RES.

[Meer informatie en aanmelden](#)

7 juni MGA-netwerk - Workshops Mutual Gains Approach voor participatieve verduurzaming

RES-regio Foodvalley onderhandelt met stakeholders via de [Mutual Gains Approach](#) (MGA): een systematische aanpak die zowel de kwaliteit van besluitvorming als de besluiten zelf verbetert (win-winonderhandelen). Wil je

daar meer over weten? Op maandag 7 juni organiseert het MGA-netwerk een webinar met workshops over de rol van MGA in verduurzaming, klimaatverandering en energietransitie.

[Meer informatie en aanmelden](#)

Vanaf 9 juni IABR - Tentoonstelling Reclaiming the Commons

Al een aantal jaren loopt energietransitie als rode draad door het onderzoek en de tentoonstellingen van de Internationale Architectuur Biënnale Rotterdam (IABR). Van 9 juni tot in elk geval 11 juli is de tentoonstelling Reclaiming the Commons te zien, over energie(transitie) als onderdeel van de 'commons': dat wat van ons samen is en waar we samen zorg voor dragen. Je kunt de tentoonstelling in Rotterdam op afspraak bekijken. Let op: de data zijn vanwege corona onder voorbehoud. Actuele informatie vind je via onderstaande link.

[Meer informatie en aanmelden](#)

16 juni Netwerk Maak Ruimte voor Gezondheid - Bijeenkomst Energietransitie en gezondheid

Op 16 juni organiseert het Netwerk Maak Ruimte voor Gezondheid een digitale bijeenkomst over de gevolgen van de energietransitie voor gezondheid en veiligheid. Welke gevolgen kunnen dat zijn? Hoe kunnen we die meenemen in de plan- en besluitvorming? En hoe houden we rekening met voorkeuren van mensen die niet op bewonersavonden komen?

[Meer informatie en aanmelden](#)

17 juni Save the date - RES Noord-Holland: Kennissessie Energie-infra

Meer informatie over deze kennissessie volgt. Reserveer de datum vast in je agenda als je interesse hebt!

22 juni Save the date - RVO: twee webinars over gezondheid en windturbines

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) organiseert op 22 juni twee webinars over gezondheid en windturbines. Aan de hand van feiten, cijfers en recente onderzoeken wordt bekeken waar gemeentes rekening mee moeten houden bij de keuze en selectie van een gebied voor windenergie. Van 13.30 uur tot 14.45 uur is er een informatieve sessie voor lokale overheden en GGD'en. Van 15.15 tot 16.15 uur volgt een netwerksessie voor professionals werkzaam bij de RES, GGD, RIVM, provincie of gemeente. In deze netwerksessie staat versterking van samenwerking en kennisuitwisseling centraal. Meer informatie over programma en aanmelden volgt.

24 juni NP RES - Online bijeenkomst Leren met het Netwerk

Zo vlak voor 1 juli staan we tijdens deze 'leren met het netwerk'-bijeenkomst stil bij de oplevering van de RES 1.0 en bij waar we staan. Ook kijken we vooruit naar de fase RES 2.0. Zoals gebruikelijk worden hiervoor de RES-regio's uitgenodigd en het netwerk waarmee we samen op pad zijn richting 2030.

6 juli PBL - Save the date - Symposium Leren Samenwerken aan Fysieke Leefomgevingsopgaven

Tijdens dit online symposium wil het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) denkers en doeners vanuit diverse leefomgevingsopgaven samenbrengen met als doel kennis, inzichten en ervaringen te delen en

samenwerking te vergemakkelijken. Het symposium is bedoeld voor ervaringsdeskundigen interbestuurlijk en gebiedsgericht werken bij de (Rijks)overheid, voor overheidsbestuurders die interbestuurlijk werken willen doorontwikkelen en voor collega-instituten die willen reflecteren op hun kennisrol richting decentrale overheden.

8 juli Save the date - Community of Practice (COP) en aansluitend BBQ

Het proces op weg naar de RES 1.0 voelt als een 'marathon in sprintjes', waarin jullie als RES-coördinatoren een cruciale rol spelen! Op donderdag 8 juli willen we met elkaar stilstaan bij de afgelopen periode, onszelf voeden, samen energie opdoen en vooruitkijken. Dit doen we door in de middag een COP te organiseren met aansluitend een BBQ, in het midden van het land. Reserveer deze middag en avond alvast in je agenda. We kijken ernaar uit om elkaar weer live te ontmoeten!

Greep uit het nieuws

[FD.nl](#) - Financiële sector wil van nieuw kabinet meer regie en snelheid bij klimaattransitie

[Schooldakrevolutie.nl](#) - [Schooldakrevolutie: al een kwart van onze scholen heeft zonnepanelen](#)

Omroep Flevoland - [Geluidsexpert: 'Zorgen over laagfrequent geluid van windmolens niet nodig'](#)

[AD.nl](#) - [Niet iederéén in De Bilt is tegen windmolens: 'Ze hoeven er niet voor de eeuwigheid te staan'](#)

Pointer – KRO NCRV - [In Nederweert zijn omwonenden juist trots op 'hun' windmolens](#)

NRC - [Advies IEA: 'Stop direct met het bouwen van kolencentrales en zoeken naar olie en gas'](#)

De Limburger - [Zuid-Limburg kiest vooral voor zonne-energie op grote daken om bijdrage te leveren aan de landelijke energietransitie](#)

[Geluidsnieuws.nl](#) – [Onderzoek plan lage windmolens Hengelo](#)

Gemeente.nu - ['Burgerforum energietransitie niet zaligmakend'](#)

De Correspondent - [Is de democratie opgewassen tegen klimaatverandering?](#)

[FD.nl](#) - [Klimaatdoelen in gevaar door gebrek aan investeerders](#)

HierinHR - [Energie landschappen met meerwaarde](#)

NWEA – [Wind op Land levert waardevolle bijdrage aan duurzame energievoorziening](#)

Volkskrant – [Brussel wil einde aan vervuiling in 2050: 'Tijd om vrede te sluiten met onze planeet'](#)

BinnenlandsBestuur - [Zorgen regio's onvoldoende erkend door 'Den Haag'](#)

NPO – Radio 1 - [Marjan Minnesma: Rutte begrijpt niet dat klimaatverandering erger is dan de coronacrisis](#)

Trouw - [De groene burgerbeweging is kien op zelfstandigheid, maar samenwerking kan de milieuwinst vergroten](#)

NOS - [Protest in Amsterdam tegen windturbines: 'Nederland is niet geschikt'](#)

Volkskrant - [Urgenda stapt opnieuw naar rechter als kabinet klimaatdoelen niet aanscherpt](#)

Trouw - [Zwolle heeft Europa's grootste eiland van zonnepanelen, genoeg voor 25 jaar groene stroom](#)

[NU.nl](#) - [Wind en zon zorgen woensdag voor record aan duurzaam opgewekte stroom](#)

SolarMagazine - [Eerste zonnepanelen van zonnecarport op parkeerterreinen Lowlands geplaatst](#)

Gebiedsontwikkeling.nu - [Weeg bij planologische beslissingen het belang van \(zeven\) toekomstige generaties mee](#)

Volkskrant - ['Ik snap goed dat tegenstanders zeggen: zet die molens maar op zee. Alleen, daar redden we het niet mee'](#)

Het Nationaal Programma RES ondersteunt de regio's bij het maken van de RES'en. Denk aan kennis ontwikkelen en delen, procesondersteuning (bij besluitvorming, participatie e.d.), data ondersteuning (analyses, rekenmethodieken etc.), opzet van een lerende community, een expert pool en accounthouders. Binnen het NP werken Unie van Waterschappen, IPO, VNG en het Rijk samen.

Rijksoverheid

Interprovinciaal Overleg

Nationaal Programma
RES Regionale
Energie
Strategie

Deze e-mail is verstuurd aan hmeijer@texel.nl.

Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#).

U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#).

Voor een goede ontvangst voegt u m.vanleeuwen@npres.nl toe aan uw adresboek.